

การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดวิชาชีพต่าง ๆ ในวิทยาลัยครูยะลา

อุไร แจลัม

ปัญหาการวิจัย

การสำรวจแรงงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า จำนวนผู้ว่างงานที่สำเร็จการศึกษาระดับกลางและระดับสูงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในระยะสิบกว่าปีมานี้ ทั้งนี้เนื่องจากจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในระดับกลางและระดับสูงมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ในแต่ละปี ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการขยายตัวทางการศึกษาในทุกกระดับ ในขณะที่ความต้องการในตลาดแรงงานเพิ่มขึ้นน้อยทำให้เกิดปัญหาการว่างงานขึ้นแก่แรงงานส่วนเกิน อย่างไรก็ตามแม้จะมีปัญหาการว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับกลางและระดับสูงดังกล่าว แต่ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษายังมีมากมายโดยมีเสียงเรียกร้องให้จัดตั้งมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้น หรือให้ยกฐานะวิทยาลัยบางแห่งขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย โดยมุ่งเน้นวิชาชีพท้องถิ่นซึ่งเหมาะสมกับตลาดกำลังคนในท้องถิ่นนั้น ๆ ทั้งนี้สืบเนื่องมาจาก ปัญหาการว่างงานของบัณฑิตที่จบจากสถาบันอุดมศึกษาที่เรียนวิชาไม่สอดคล้องกับความต้องการทางสาขาอาชีพในท้องถิ่น

วิทยาลัยครูเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ บัณฑิตจากวิทยาลัยครูประสบปัญหาการว่างงานที่ทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ซึ่งเป็นปัญหาสืบเนื่องมาจากความต้องการครูลดลงเรื่อย ๆ และกำลังถึงจุดอิ่มตัวอยู่แล้วในขณะที่กำลังคนด้านอื่น ๆ ในท้องถิ่นยังไม่พอเพียงวิทยาลัยครูซึ่งมีอยู่ถึง ๓๖ แห่งทั่วประเทศ ควรขยายการพัฒนากำลังคนในด้านอื่นนอกเหนือจากการผลิตครู ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการเป็นการวิจัยก่อนการดำเนินงานเพื่อศึกษาสภาพความพร้อมของปัจจัยต่าง ๆ และเพื่อให้ได้มีการวางแผนใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดวิชาชีพต่าง ๆ ของวิทยาลัยครูยะลาตามความต้องการของท้องถิ่นก็เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ดังกล่าว ทั้งนี้ก่อนการวิจัยเรื่องนี้วิทยาลัยครูยะลาได้วิจัยความต้องการอาชีพของท้องถิ่นได้จำนวน ๒๐ อาชีพ เป็นอาชีพที่ควรเปิดสอนในวิทยาลัยครูยะลา แต่ในการวิจัยนั้นยังมิได้ศึกษาสภาพความพร้อมหรือความเป็นไปได้ในแง่อื่น ๆ ได้แก่ ความพร้อมของวิทยาลัยครูยะลา ความพร้อมของทรัพยากรท้องถิ่น ตลอดจนความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครองที่จะศึกษาต่อวิชาชีพในวิทยาลัยครูยะลา เพื่อว่าเมื่อเปิดดำเนินการแล้วจะมีอุปสรรคน้อยที่สุด และสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของการเปิดวิชาชีพในวิทยาลัยครูยะลา ดังนี้

๑. มีสาขาวิชาชีพใดที่ควรเปิดเนื่องจากมีความพร้อม
๒. สาขาวิชาชีพในข้อ ๑ มีลำดับก่อน - หลังอย่างไร
๓. ความเป็นไปได้ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นและเศรษฐกิจ ต่อการเปิดวิชาชีพนั้น ๆ ในวิทยาลัยครูยะลาเพียงใด
๔. จำนวนนักเรียนที่คาดว่าจะมาเรียนในแต่ละอาชีพ

วิธีการดำเนินการวิจัย

๑. ประเด็นที่ศึกษา

ศึกษาความพร้อมของปัจจัยต่าง ๆ ในการเปิดวิชาชีพในวิทยาลัยครูยะลา ได้แก่

- ๑.๑ ความพร้อมของวิทยาลัยครูยะลา ได้แก่ ความพร้อมในด้านอาจารย์ อาคาร สถานที่ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการสอน
- ๑.๒ ความพร้อมของทรัพยากรท้องถิ่น ได้แก่ ความพร้อมของผู้เชี่ยวชาญสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ในท้องถิ่น แหล่งฝึกงานของนักศึกษา แหล่งรองรับแรงงานจากผู้สำเร็จการศึกษาแล้ว หรือโอกาสในการมีงานทำของนักศึกษา
- ๑.๓ ความต้องการศึกษาต่อวิชาชีพต่าง ๆ ในวิทยาลัยครูยะลาของนักเรียนชั้น ม.๖
- ๑.๔ ความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนชั้น ม.๖ ที่ต้องการให้นักเรียนศึกษาต่อสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ในวิทยาลัยครูยะลา

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามจำนวน ๔ ฉบับ ดังนี้

- ๒.๑ แบบสอบถามอาจารย์วิทยาลัยครูยะลา แบบสอบถามมี ๔ ตอนคือ
ตอนที่ ๑ ให้เลือกและเติมข้อความ ถามรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบ
ตอนที่ ๒ ใช้มาตราส่วนประเมินค่า ๕ ระดับ ถามเกี่ยวกับความพร้อมของวิทยาลัยเกี่ยวกับอาคาร สถานที่ โรงฝึกงาน และอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน
ตอนที่ ๓ ใช้มาตราส่วนประเมินค่า ๕ ระดับ ถามเกี่ยวกับความพร้อมในการสอนของอาจารย์
ตอนที่ ๔ ใช้มาตราส่วนประเมินค่า ๕ ระดับ ถามความพร้อมที่จะปฏิบัติตามโครงการเปิดสอนวิชาชีพในวิทยาลัยครู
- ๒.๒ แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญในท้องถิ่น แบบสอบถามมี ๒ ตอนคือ
ตอนที่ ๑ ให้เลือกและเติมข้อความ ถามรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบ

ตอนที่ ๒ ใช้มาตราส่วนประเมินค่า ๕ ระดับ ถามเกี่ยวกับความร่วมมือจากวิทยากร ความร่วมมือจากแหล่งฝึกงานและโอกาสในการปฏิบัติงานทำของนักศึกษาโดยให้พิจารณาจากความร่วมมือของผู้ตอบแบบสอบถามเอง และความร่วมมือที่จะได้รับจากชุมชน

๒.๓ แบบสอบถามนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ แบบสอบถามมี ๒ ตอนคือ

ตอนที่ ๑ ให้เลือกและเติมข้อความ ถามรายละเอียดเกี่ยวกับตัวผู้ตอบ

ตอนที่ ๒ ใช้มาตราส่วนประเมินค่า ๕ ระดับ ถามความต้องการศึกษาต่อวิชาชีพในวิทยาลัยครูยะลา ตอนท้ายให้เติมความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาชีพที่ควรเปิดสอนในวิทยาลัย

๒.๔ แบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ แบบสอบถามมี ๒ ตอนคือ

ตอนที่ ๑ ให้เลือกและเติมข้อความ ถามรายละเอียดเกี่ยวกับตัวผู้ตอบ

ตอนที่ ๒ ใช้มาตราส่วนประเมินค่า ๕ ระดับ ถามความต้องการให้เด็กในปกครองศึกษาต่อวิชาชีพในวิทยาลัยครู ตอนท้ายให้เติมความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาชีพที่ควรเปิดสอนในวิทยาลัย

๓. ขั้นตอนของการดำเนินงาน

๓.๑ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้น ๔ ฉบับ สอบถามความพร้อมของปัจจัยด้านต่าง ๆ ต่อการเปิดสอนวิชาต่าง ๆ ในวิทยาลัยครูยะลาจากกลุ่มตัวอย่าง ๔ กลุ่มคือ

กลุ่มที่ ๑ อาจารย์วิทยาลัยครูยะลาเพื่อถามความพร้อมของวิทยาลัยครู ด้านอาคารสถานที่ โรงฝึกงาน ด้านอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ด้านความสามารถของบุคลากร อาจารย์รวมทั้งสอบถามความพร้อมที่จะปฏิบัติตามโครงการของบุคลากรอาจารย์

กลุ่มที่ ๒ ผู้เชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ ในท้องถิ่น เพื่อถามความพร้อมด้านทรัพยากรชุมชนเกี่ยวกับความร่วมมือในด้านวิทยากร แหล่งฝึกงานและโอกาสในการปฏิบัติงานทำของนักศึกษา

กลุ่มที่ ๓ นักเรียนชั้น ม.๖ เพื่อถามความต้องการศึกษาต่อสาขาวิชาชีพต่าง ๆ

กลุ่มที่ ๔ ผู้ปกครองนักเรียนชั้น ม.๖ เพื่อถามความต้องการที่จะให้นักเรียนศึกษาต่อสาขาวิชาชีพต่าง ๆ

๓.๒ เรียงลำดับความพร้อมของปัจจัยแต่ละด้าน โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากข้อมูลที่ได้จากกลุ่มอาจารย์วิทยาลัยครู

๓.๓ รวมลำดับความพร้อมของปัจจัยทุกด้านลงในตารางตัดสินใจ สาขาวิชาชีพที่มีผลรวมของความพร้อมทุกด้านที่มีค่าน้อยที่สุด แสดงว่ามีความพร้อมระดับสูงสุด

๓.๔ วิเคราะห์ความเป็นไปได้ด้านวัฒนธรรมเฉพาะของท้องถิ่นและเศรษฐกิจของประชาชนโดยสังเขป โดยใช้วิธีวิเคราะห์จากเอกสาร ข้อมูล และการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ

๓.๕ วิเคราะห์ความเป็นไปได้ด้านจำนวนผู้เรียน กับการสนองความต้องการของสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ในท้องถิ่น โดยใช้วิธีวิเคราะห์จากเอกสาร สถิติ และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัย

๑. ความเป็นไปได้ของการเปิดวิชาชีพตามลำดับก่อน - หลัง

เมื่อพิจารณาตามความพร้อมของวิทยาลัยครูยะลา ความพร้อมของทรัพยากรชุมชน ความต้องการศึกษาต่อด้านวิชาชีพของนักเรียน และการสนับสนุนของผู้ปกครองแล้ว วิชาชีพที่ควรเปิดสอนในวิทยาลัยครูยะลา ตามลำดับก่อนหลัง ๑๑ วิชาชีพ มีดังนี้

- ๑.๑ การจัดการและการบริหารธุรกิจขนาดย่อม
- ๑.๒ ธุรกิจการเกษตร
- ๑.๓ การท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์
- ๑.๔ ช่างไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
- ๑.๕ ช่างไม้และช่างก่อสร้าง
- ๑.๖ สัตวบาล
- ๑.๗ กสิกรรมสาขาพืชสวนและพืชไร่
- ๑.๘ กสิกรรมสาขาการทำสวนยางพารา
- ๑.๙ การประมง (น้ำจืด น้ำกร่อย ชายฝั่ง)
- ๑.๑๐ อุตสาหกรรมผลิตผลจากการเกษตร
- ๑.๑๑ อุตสาหกรรมผลิตผลจากยางพารา

๒. รายละเอียดของความพร้อมต่าง ๆ

เมื่อแยกวิเคราะห์ความพร้อมด้านต่าง ๆ สรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ความพร้อมของวิทยาลัยครูยะลา

ในด้านอาคารสถานที่และโรงฝึกงาน สาขาวิชาชีพที่วิทยาลัยมีความพร้อม ๕ อันดับแรก ได้แก่ ช่างปั้นดินเผา ช่างไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ช่างไม้และช่างก่อสร้าง สัตวบาล และธุรกิจการเกษตร อันดับ ๑, ๒ เป็นความพร้อมในระดับค่อนข้างไม่พร้อม และอันดับ ๓, ๔, ๕ เป็นความพร้อมในระดับไม่พร้อม

ด้านอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการสอน สาขาวิชาชีพ ๕ อันดับแรกที่วิทยาลัยมีความพร้อม ได้แก่ ช่างปั้นดินเผา ช่างไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ช่างไม้และช่างก่อสร้าง สัตวบาล การท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์ อันดับ ๑, ๒ เป็นความพร้อมในระดับค่อนข้างไม่พร้อม และอันดับ ๓, ๔, ๕ เป็นความพร้อมในระดับไม่พร้อม

ด้านความพร้อมของบุคลากรอาจารย์ แนวโน้มของความสามารถที่จะสอนวิชาชีพต่าง ๆ ๕ อันดับแรก คือ การท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์ การจัดการและการบริหารธุรกิจขนาดย่อม กสิกรรมสาขาพืชสวนและพืชไร่ ธุรกิจการเกษตร และสัตวบาล อันดับ ๑, ๒ บุคลากร อาจารย์ มีความสามารถในระดับปานกลาง และอันดับ ๓, ๔, ๕ มีความสามารถเล็กน้อย

ค่าเฉลี่ยของความพร้อมด้านอาคารสถานที่ โรงฝึกงาน ความพร้อมด้านอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการสอน และความสามารถในการสอนของบุคลากรมีค่าไม่ถึง ๒ จึงสรุปได้ว่าวิทยาลัยมีความพร้อมด้านต่าง ๆ ดังกล่าวเพียงเล็กน้อย

ความพร้อมของทรัพยากรชุมชน

ความพร้อมจากทรัพยากรชุมชนในด้านต่าง ๆ ค่อนข้างน้อยแต่มีแนวโน้มที่จะให้ความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ด้านวิทยากร ชุมชนมีความพร้อมในระดับปานกลางด้านวิทยากรใน ๕ สาขาวิชาแรก คือ การจัดการและการบริหารธุรกิจขนาดย่อม กสิกรรมสาขาการทำสวนยางพารา การประมง อุตสาหกรรมผลิตผลจากการประมง และช่างไม้และช่างก่อสร้าง

ด้านแหล่งฝึกงาน ชุมชนมีความพร้อมในระดับปานกลางด้านแหล่งฝึกงานใน ๕ สาขาวิชาแรก คือ การประมง กสิกรรมสาขาการทำสวนยางพารา การจัดการและการบริหารธุรกิจขนาดย่อม ช่างไม้และช่างก่อสร้าง และอุตสาหกรรมผลิตผลจากยางพารา

โอกาสในการมีงานทำ ๕ สาขาวิชาแรกที่นักศึกษามีโอกาสปานกลางในการทำงาน ได้แก่การจัดการและการบริหารธุรกิจขนาดย่อม กสิกรรมสาขาการทำสวนยางพารา การประมง ช่างไม้และช่างก่อสร้าง ช่างเครื่องมือกลและช่างหล่อ

ความต้องการของนักเรียนที่จะศึกษาต่อสาขาวิชาชีพต่าง ๆ

นักเรียน ม.๖ ในจังหวัดยะลา นราธิวาส ปัตตานี ต้องการศึกษต่อวิชาชีพในระดับที่น้อยมากจนถึงระดับปานกลาง แต่สรุปแนวโน้มความต้องการศึกษาต่อสาขาวิชาชีพจากมากที่สุดไปหาน้อย จำนวน ๑๐ สาขา คือ การท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์ ธุรกิจการขนส่งและการคมนาคม การจัดการและการบริหารธุรกิจขนาดย่อม ธุรกิจการเกษตร อุตสาหกรรมผลิตผลจากการเกษตร สัตวบาล ช่างไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ กสิกรรมสาขาพืชสวนและพืชไร่ อุตสาหกรรมผลิตผลจากยางพาราและการประมง สองสาขาแรกเป็นความต้องการในระดับมาก นอกนั้นเป็นความต้องการในระดับปานกลาง

ความต้องการของผู้ปกครองที่จะให้นักเรียนศึกษาต่อวิชาชีพต่าง ๆ

ผู้ปกครองนักเรียน ม.๖ ใน ๓ จังหวัดภาคใต้ มีความต้องการให้ศึกษาต่อสาขาวิชาชีพค่อนข้างน้อยมาก จนถึงระดับปานกลาง (ไม่แน่ใจ) แต่สรุปแนวโน้มความต้องการให้ศึกษาต่อวิชาชีพต่าง ๆ จากมากที่สุดไปหาน้อย จำนวน ๑๐ สาขาวิชาคือ การจัดการและการบริหารธุรกิจขนาดย่อม ธุรกิจการขนส่งและการคมนาคม การท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์ ธุรกิจการเกษตร อุตสาหกรรมผลิตผลจากการเกษตร ช่างไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมผลิตผลจากยางพารา สัตวบาล กสิกรรมสาขาพืชสวนและพืชไร่ และการประมง ทุกสาขาเป็นความต้องการในระดับปานกลาง

ความเป็นไปได้ด้านวัฒนธรรมและเศรษฐกิจของท้องถิ่น

โครงการเปิดสอนวิชาชีพต่าง ๆ ในวิทยาลัยครูยะลาไม่ขัดกับวัฒนธรรมของ ๓ จังหวัดภาคใต้ ซึ่งมีลักษณะเฉพาะ และจะตอบสนองความต้องการของผู้เรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง จนถึงค่อนข้างต่ำ ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของท้องถิ่น

ความเป็นไปได้ด้านจำนวนผู้เรียน และแนวโน้มในการตอบสนองความต้องการของสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ในท้องถิ่น

จำนวนนักเรียนที่จะจบการศึกษาในปี พ.ศ. ๒๕๒๘, ๒๕๒๙ และ ๒๕๓๐ ยังมีอยู่ในระดับสูง การตอบสนองความต้องการของสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ในท้องถิ่นยังไม่พอเพียง การเปิดสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ในวิทยาลัยครูยะลาจะช่วยสนองความต้องการศึกษาต่อของผู้เรียนได้ทางหนึ่ง

การนำไปใช้และประโยชน์ในแง่ปฏิบัติ

การวิจัยนี้อาศัยข้อมูลเบื้องต้นจากผลการวิจัยความต้องการอาชีพของท้องถิ่นจำนวน ๒๐ อาชีพ ที่วิทยาลัยครูยะลาได้ทำไว้ในปี ๒๕๒๗ เป็นแนวของอาชีพที่จะเปิดสอนในวิทยาลัยครูยะลา จากจำนวน ๒๐ อาชีพนี้ ผู้วิจัยได้นำมาศึกษาความเป็นไปได้ว่ามีอาชีพใดบ้างที่มีความเป็นไปได้สูงสุด และรองลงมาได้ ๑๑ อาชีพ ดังกล่าวมาแล้วในผลการวิจัย การวิจัยได้ใช้วิธีการที่เชื่อถือได้และพิจารณาข้อมูลจากหลาย ๆ ฝ่าย ดังนั้นผลของการวิจัยนี้สามารถนำไปเป็นแนวในการเปิดสอนวิชาชีพของวิทยาลัยครูยะลาได้

จากการวิเคราะห์รายละเอียดของความพร้อมด้านต่าง ๆ นั้น ถ้าวิทยาลัยครูยะลาจะเปิดสอนวิชาชีพต่าง ๆ ตามลำดับความพร้อมแล้ว ผู้บริหารวิทยาลัยควรคำนึงถึงการพัฒนาอาจารย์และการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน ควรคำนึงถึงสมรรถภาพของอาจารย์วิทยาลัยครูยะลาที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและหาทางพัฒนาสมรรถภาพที่พึงประสงค์เพิ่มเติม หาทางร่วมมือกับทรัพยากรชุมชนให้มากที่สุด และศึกษาเกณฑ์ต่าง ๆ ในการดำเนินการสอนวิชาชีพหรือวิชาการอื่นของสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ เพื่อให้โครงการนี้มีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่วางไว้